

Posudek diplomové práce

Jméno diplomanta: Jiří Jareš

Téma diplomové práce: Zákonné zastoupení podnikatele v obchodních vztazích

Rozsah diplomové práce: 55 stran vlastního textu

Datum odevzdání diplomové práce: 13. prosince 2011

Předmětem předložené práce je problematika, která je v podnikatelské praxi a rozhodovací činnosti soudů, jakož i v teorii stále aktuální. Nejde však o problematiku novou. Příslušná ustanovení obchodního zákoníku nebyla, až na dílčí doplnění, novelizována. Interpretační problémy právní úpravy zákonného zastoupení podnikatele a jejího vztahu k některým dalším ustanovením jsou však předmětem relativně intenzivního zájmu rozhodovací činnosti soudů a odborné diskuze. Diplomantův zájem o zvolené téma lze proto uvítat. Lze však litovat, že si diplomant jasně nevymezil cíl, který práci zamýšlí splnit. Navíc jak uvádí v úvodu práce se obdobným tématem zabýval ve své bakalářské práci obhajované na Masarykově univerzitě v Brně. Míru závislosti diplomové práce na zmíněné práci bakalářské nemám možnost posoudit. Diplomantovy formulace v úvodu práce (str. 3), že „některé obecné pojmy.....jinak popsat neumím“ nebo že „zde je prostor pro doplnění o další souvislosti, zejména o příklady z judikatury, které jsem tehdy zcela opomenul“, vyvolávají určité pochybnosti. Pro jejich odstranění považuji za potřebné, aby diplomant bakalářskou práci předložil k srovnávacímu posouzení.

Výhrady mám ke způsobu zpracování diplomové práce. Obecně lze souhlasit se zařazením kap. 1 a 2 jako určitého úvodu k vlastnímu tématu práce. Diplomant je však většinou pojal jako velmi nejen stručný, ale také zjednodušený výklad, či spíše popisnou reprodukci vybraných ustanovení obchodního a občanského zákoníků. Současně jsou tyto kapitoly vnitřně nevyvážené a ne vždy mají přímý vztah k tématu diplomové práce. Platí to zejména o části 3.3.1. Jednání statutárním orgánem. Diplomant se nezbývá odlišením koncepce jednání statutárního orgánu od jednání zástupce podle současné právní úpravy jak v občanském zákoníku, tak i v obchodním zákoníku. V relaci k ostatním částem kap. 2 a 3 v nepřiměřeném rozsahu popisuje platnou úpravu statutárních orgánů (ale nejen jí) u jednotlivých druhů obchodních společností a u družstva (str. 14 až 20).

Platné právní úpravě je věnován text na str. 24 až 52, tedy o něco více než polovina rozsahu práce. Na 2,5 stránkách kap. 6 diplomant podává stručnou charakteristiku zákonného zastoupení podnikatele podle návrhu nového občanského zákoníku. Části věnované platné právní úpravě nemají povahu alespoň částečně systematického vlastního rozboru a hodnocení. Do značné míry představují četné a velmi rozsáhlé doslovné citace vybraných soudních rozhodnutí (viz např. str. 31 až 36, 41 až 43, 51). Na druhé straně lze ocenit, že v určitých případech se diplomant snaží zaujmout vlastní stanovisko, ne vždy však dostatečně a srozumitelně argumentované (např. str. 36-37, 38 druhý odstavec, 40 druhý odstavec). Pokud jde o zákonné zastoupení podnikatele vedoucím organizační složky (str. 24 až 25), považuji text za nedostačující a nepřesný. Diplomant se vůbec nezabývá např. případem, kdy vedoucí organizační složky překročí zákonem stanový rozsah jeho jednatelského oprávnění. Jako diskusní se jeví tvrzení, že pro zápis odštěpného závodu do obchodního rejstříku nejsou stanoveny žádné zvláštní podmínky, když diplomant sám v tomtéž odstavci uvádí „náležitosti odštěpného závodu (str. 24). Pokud jde o rozsah zákonem stanoveného jednatelského oprávnění vedoucího organizační složky, diplomant vyslovuje politování, že komentáře ani judikatura tuto otázku dostatečně neřeší. Sám však se ani nepokouší odpověď hledat. Omezuje se pouze na tvrzení, že „se jedná nepochybně o právní úkony, ke kterým obvykle dochází

v souvislosti s předmětem činnosti takové složky“ (str. 24-25). Obchodní zákoník však dává právo činit veškeré právní úkony a toto právo neváže na podmínku, že se jedná o úkony v souvislosti s předmětem činnosti, ale že se úkony organizační složky týkají. Rovněž diplomantův závěr, který vyvozuje z rozsudku NS ČR 32 Odo 1428/2006, je problematický, protože nerozlišuje oprávnění v rozsahu podle § 13 odst. 3 obch. zák. a oprávnění v rozsahu vedoucím organizační složky udělené plné moci.

V posuzované práci se vyskytuje řada věcných nebo formulačních dílčích nesprávností nebo nepřesností, např. na straně 21 (druhý odstavec), na téže straně začátek poslední věty, na str. 22 v souvislosti s působností likvidátora (diplomant nesprávně mluví o pravomoci) chybí možnost uzavírat nové smlouvy, na str. 24 by z formulace první věty druhého odstavce vyplývalo, že stačí, aby do obchodního rejstříku byla zapsána organizační složka (sám autor v následujícím odstavci uvádí správně, že zapsán musí být její vedoucí), na str. 29 není jasné, z čeho autor dovozuje, že pověřená osoba musí být v dobré víře.

V seznamu použité literatury 8 publikací (převážně komentáře a učebnice) a 2 časopisecké články. Není pochyb, že řada zejména článků chybí (viz např. diskuse v revue Obchodní právo). Výrazně bohatší je seznam judikátů, což souvisí s již zmíněnými doslovnými citacemi z nich. Poznámkový aparát (odkazy pod čarou) je poměrně chudý, celkem 16 odkazů. Z nich ne všechny jsou na odbornou literaturu, některé představují číslo a název právního předpisu (např. občanský soudní řád, zákoník práce).

Ani co do rozsahu není práce zcela vyhovující. Formálně sice splňuje požadavek alespoň 50 stran vlastního textu, ale ne vždy je respektována norma pro počet řádků na stránce (30) a úhozů (60-65) na stránce. Jako výrazně nevyhovující z tohoto hlediska je třeba označit str. 5 až 9.

Celkově hodnotím posuzovanou práci co do hloubky zpracování zvoleného tématu, práce s odbornou literaturou a judikaturou a jejich využití k samostatnému a hlubšímu proniknutí do zkoumané materie jako ne zcela vyhovující požadavkům kladeným na diplomové práce jako součást státní závěrečné zkoušky. Vzhledem k tomu nemohu její ústní obhajobu jednoznačně a bez výhradně doporučit a ponechávám na rozhodnutí komise, zda práci k obhajobě připustí nebo ji diplomantovi vrátí k přepracování.

Navržený klasifikační stupeň: neprospěl, popř. dobře (za podmínky velmi dobrého průběhu ústní obhajoby)

Doc. JUDr. Stanislav Plíva, CSc.
vedoucí diplomové práce

V Praze dne 14. ledna 2012

